

KLASA: 025-01/13-01/01

URBROJ: 386-01-13-03

Izvješće o radu Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu za 2012. godinu

U 2012. godini nastavljena je edukacijska kampanja koju je u okviru *Projekta unaprjeđenja hitne medicinske pomoći i investicijskog planiranja u zdravstvu* osmislio, predložio i oblikovao Hrvatski zavod za hitnu medicinu čiji djelatnici su aktivno uključeni u njezinu provedbu i nadzor.

U veljači 2012. održan je trodnevni radni sastanak za voditelje i instruktore treninga osoblja izvanbolničke hitne medicinske službe (doktora medicine bez specijalizacije iz hitne medicine, medicinskih sestara-medicinskih tehničara bez dodatnog specijalističkog usavršavanja u djelatnosti hitne medicinske pomoći i vozača koji rade u izvanbolničkoj hitnoj medicinskoj službi). Sastanak je okupio 6 voditelja i 24 instruktora, odabranih u skladu s Procedurama Svjetske Banke (*Guidelines: Selection of Employment of Consultants by World Bank Borrowers*), odnosno metodom Odabir konzultanta pojedinca (IC-Selection of Individual Consultants) iz Smjernica Svjetske banke, kako bi se dogovorila i osigurala jedinstvena metodologija provedbe treninga osoblja izvanbolničke hitne medicinske službe. Do kraja 2012. godine održano je 13 treninga namijenjenih djelatnicima izvanbolničke hitne medicinske službe radi stjecanja stručne osposobljenosti, vještina i stavova za rad u hitnoj službi.

Kroz 2012. godinu održane su tri radionice obnove znanja namijenjene svim djelatnicima županijskih zavoda za hitnu medicinu i liječnicima opće/obiteljske medicine i medicinskim sestrama/medicinskim tehničarima koji sudjeluju u djelatnosti hitne medicine kroz dežurstva i pripravnosti. Također, održano je šest treninga za djelatnike medicinske prijavno-dojavne jedinice. U sklopu pripreme za turističku sezonu održana su dva stručna sastanka/predavanja te dvije videokonferencije o indikacijama i protokolu postupanja za pozivanje helikoptera, te sigurnosti u pristupu helikopteru liječnicima s otoka koji su za prijevoz oboljelog/ozlijeđenog pacijenta do bolnice često primorani koristiti hitni zračni medicinski prijevoz. Ova edukacija u organizaciji Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu, a u suradnji sa Ministarstvom obrane Republike Hrvatske i Državnom upravom za zaštitu i spašavanje, slijed je *Sporazuma o suradnji u provedbi hitnog zračnog medicinskog prijevoza u svrhu pružanja zdravstvene zaštite na*

području Republike Hrvatske koji su 25. travnja 2012. potpisali ministar obrane Ante Kotromanović i ministar zdravlja prof. dr. sc. Rajko Ostojić, dr. med.

U listopadu 2012. održan je radni sastanak voditelja i instruktora za edukaciju osoblja bolničkih odjela hitne medicine te su do kraja 2012. održana dva treninga *Trijaža u odjelu hitne medicine*, a do kraja 2013. Hrvatski zavod za hitnu medicinu planira provesti još pet takvih treninga. Cilj edukacije jest savladavanje procesa trijaže kojim će se osigurati ispravna i pravodobna procjena svih pacijenata koji dolaze u odjele hitne medicine.

U travnju 2012. u Trogiru je održan 1. Kongres hitne medicine s međunarodnim sudjelovanjem koji je okupio preko 200 doktora medicine i medicinskih sestara /medicinskih tehničara hitne medicinske službe, izvanbolničke i bolničke, iz zemlje i iz inozemstva, te poslužio kao platforma za razmjenu iskustava i upoznavanje novih ideja i tehnologija koje se primjenjuju u svakodnevnoj praksi s ciljem unaprjeđenja kvalitete pružanja hitne medicinske skrbi. Pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja, Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu i Splitsko-dalmatinske županije, Kongres su organizirali Hrvatski liječnički zbor – Hrvatsko društvo za hitnu medicinu i Hrvatska udruga medicinskih sestara – Društvo hitne medicinske pomoći.

U organizaciji Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu, a pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja, u listopadu 2012. održana je Konferencija „Strategija unaprjeđenja zbrinjavanja hitnog pacijenta tijekom turističke sezone“ koja je okupila predstavnike svih relevantnih ustanova i službi koji sudjeluju u zbrinjavanju hitnih pacijenata tijekom turističke sezone (predstavnici Ministarstva zdravlja, Ministarstva turizma, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva obrane RH, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Državne uprave za zaštitu i spašavanje, Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu, Hrvatske vatrogasne zajednice i Javne vatrogasne postrojbe, županijskih zavoda za hitnu medicinu i bolnica čiji djelatnici aktivno sudjeluju u zbrinjavanju hitnih pacijenata tijekom turističke sezone, Hrvatske gorske službe spašavanja, Hrvatskog Crvenog križa te predstavnici udruga pacijenata).

U prosincu 2012. u organizaciji Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu i Zavoda za hitnu medicinu Varaždinske županije u Varaždinu je održan 1. Regionalni sastanak zavoda za hitnu medicinu

koji je okupio ravnatelje, medicinske voditelje, pravnike i zdravstvene djelatnike Zavoda za hitnu medicinu Bjelovarsko-bilogorske, Koprivničko-križevačke, Krapinsko-zagorske, Međimurske i Varaždinske županije. Središnja tema spomenutog sastanka bila je medicinska dokumentacija u djelatnosti izvanbolničke hitne medicinske službe i njezini pravni aspekti. Uspješnom reorganizacijom hitna medicinska služba više nije u granicama gradova i općina, ona ih nadilazi te postaje jedinstvena na području cijele županije. Daljnji korak ka unaprjeđenju zbrinjavanja hitnih pacijenta jest bliska suradnja i otvoreni dijalog županija u regiji kako bi se pacijentima pružila što kvalitetnija hitna medicinska usluga. Sljedeći regionalni sastanak održat će se 26. veljače 2013. u Slavonskom Brodu.

Izdanja Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu

Hrvatski zavod za hitnu medicinu prepoznao je važnost educiranja i stalnog usavršavanja djelatnika te je, u suradnji s Ministarstvom zdravlja, osmislio i organizirao edukacijske programe za djelatnike hitne medicinske službe, u obliku prezentacija, predavanja, seminara, trening radionica i sl., koje je od listopada prošle godine prošao 1.221 djelatnika. U konačnici, kroz edukacijski program proći će 2.000 djelatnika hitne medicinske službe. U tu svrhu Hrvatski zavod za hitnu medicinu izradio je i tiskao niz edukativnih materijala koji su za sve djelatnike u sustavu hitne medicine besplatni:

- *DVD Hitni medicinski postupci u izvanbolničkim uvjetima* koji je javno predstavljen 14. veljače 2012. Riječ je o prvom video materijalu takve vrste u našoj zemlji, koji će zasigurno biti vrijedan i koristan „alat“ u edukaciji zdravstvenih djelatnika hitne medicinske službe. Autorica DVD je Branka Tomljanović dr.med., a u njegovoj izradi sudjelovali su prim.mr.Maja Grba –Bujević, dr.med., Radmila Majhen-Ujević, dr.med., Tihana Pomoravac, dr.med., Mario Vrabac, dr.med., Miljenko Gvožđak, med.teh., Predrag Vuletić, med.teh., Damir Važanić, bacc.med.techn., Zoran Vidović, bacc.med.techn., Marijan Furač, vozač, Ana Bokulić, tajnica HZHM-a i Sekcija reševalcev v zdravstvu Slovenije
- *Smjernice za rad izvanbolničke hitne medicinske službe* uredili su članovi stručne radne skupine Ministarstva zdravlja za edukaciju doktora medicine i medicinskih sestara i tehničara u djelatnosti hitne medicine pod vodstvom dr. sc. Ingrid Bošan – Kilibarde, dr.

med. i Radmile Majhen Ujević, dr. med. Urednički odbor hrvatskog izdanja čine: Branka Bardak, dr. med., prim. mr. Maja Grba - Bujević, dr. med., Miljenko Gvožđak, med. teh., Hrvoje Kniewald, dr. med., Branka Tomljanović, dr. med. i mr. sc. Rajka Turk, mr. pharm. Recenzenti su prof. dr. sc. Julije Meštrović, dr. med., prof. dr. sc. Štefek Grmec, dr. med. i prim. Mirjana Lončarić – Katušin, dr. med. Izdavači knjige, napravljene prema predlošku *UK Ambulance Service Clinical Practice Guidelines*, su Ministarstvo zdravlja i Hrvatski zavod za hitnu medicinu.

- *Priručnik za vozače hitne medicinske službe* izdan je u srpnju 2012., a njime se želi osigurati kvalitetna skrb i sigurnost hitnog pacijenta, ali i profesionalna sigurnost i zaštita vozača hitne medicinske službe. Autori priručnika su Branka Tomljanović i Miljenko Gvožđak.
- *Priručnik za upotrebu transportnog ventilatora u djelatnosti hitne medicine* autora prim. Mirjane Lončarić-Katušin, dr. med., Tihane Pomoravec, dr. med. i Miljenka Gvožđaka, med. teh. izdan je u listopadu 2012. Priručnik je namijenjen djelatnicima bolničke i izvanbolničke hitne medicinske službe s obzirom na to da je transportni ventilator postao nezaobilazan dio njihove opreme.
- Priručnik *Trijaža u odjelu hitne medicine* i *DVD Hitni medicinski postupci na odjelu hitne medicine* javno su predstavljena 5. studenog 2012. Priručnik *Trijaža u odjelu hitne medicine* u svojih 11 poglavlja postavlja temelje trijažnih standarda u Hrvatskoj, s krajnjim ciljem da se standardizirane trijažne kategorije počnu koristiti u odjelima hitne medicine svih akutnih bolnica. Video materijal *Hitni medicinski postupci na odjelu hitne medicine* nadopunjuje priručnik prikazujući čak 23 hitna medicinska postupka. Uz autore Gordanu Slavetić, dr. med. spec. i Damira Važanića, bacc. med. techn. na izradi priručnika *Trijaža u odjelu hitne medicine* radili su i kolege iz Slovenije- zdravstvenici Darko Čander i Jože Prestor, te dr. sc. Ingrid Bošan-Kilibarda, dr. med., dok su svoj doprinos u snimanju edukativnog video materijala dali prim. mr. Maja Grba-Bujević, dr. med. spec., Dražen Curman, dr. med. spec., Igor Žabić, dr. med., dr. sc. Ingrid Bošan-Kilibarda, dr. med., Branka Tomljanović, dr. med., Valentina Kovaček, med. sestra, Davor Šamonik, bacc. med. techn. i tajnica Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu Ana Bokulić.

VOZILA

U siječnju 2012. isporučeno je 50 opremljenih vozila za hitne medicinske intervencije. Vozila HMS pristigla u posljednjoj isporuci dodijeljena su na korištenje sljedećim zavodima:

- Zavodu za hitnu medicinu Koprivničko-križevačke županije (3 vozila)
- Zavodu za hitnu medicinu Istarske županije (2 vozila)
- Zavodu za hitnu medicinu Zadarske županije (2 vozila)
- Zavodu za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije (3 vozila)
- Zavodu za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije (3 vozila)
- Zavodu za hitnu medicinu Šibensko-kninske županije (3 vozila)
- Zavodu za hitnu medicinu Splitsko-dalmatinske županije (4 vozila)
- Zavodu za hitnu medicinu Zagrebačke županije (9 vozila)
- Zavodu za hitnu medicinu Međimurske županije (2 vozila)
- Zavodu za hitnu medicinu Varaždinske županije (5 vozila)
- Zavodu za hitnu medicinu Osječko-baranjske županije (7 vozila)
- Zavodu za hitnu medicinu Sisačko-moslavačke županije (7 vozila).

Hrvatski zavod za hitnu medicinu utvrdio je standarde vozila, opreme i vizualnog identiteta vozila uvažavajući standarde suvremene hitne medicine i europske norme, a financijska sredstva za nabavu 128 opremljenih vozila HMS osigurana su iz zajma Svjetske banke. Nova vozila sadrže ventilator, defibrilator, aspirator, liječničku torbu, torbu medicinskog tehničara, kovčeg za reanimaciju odraslih, kovčeg za reanimaciju djece, prsluk za imobilizaciju i izvlačenje, dugu dasku za imobilizaciju i izvlačenje s bočnim stabilizatorima te pripadajućim remenjem (za odrasle i djecu), rasklopna nosila sa bočnim fiksatorima glave i remenjem za pričvršćivanje, vakuum madrac s ručnom crpkom, platnena nosila, set okovratnika za imobilizaciju vratne kralježnice, set splint udlaga za imobilizaciju okrajina za odrasle i djecu, set vakuum udlaga za imobilizaciju okrajina za odrasle i djecu, prijenosni kisik (min. 400 ml pri normalnoj temperaturi, mjerač protoka maksimalnog kapaciteta od barem 15 l/min s ventilom za regulaciju), prijenosni pulsni oksimetar (sa senzorom i za djecu) i grijač infuzija.

U prosincu 2012. otvoren je odjel hitne medicine (objedinjeni hitni bolnički prijem) u Općoj bolnici Karlovac izgrađen u sklopu *Projekta unaprjeđenja hitne medicinske službe i investicijskog planiranja u zdravstvu* kojeg provodi Ministarstvo zdravlja uz pomoć zajma

Svjetske banke. U sklopu karlovačkog odjela hitne medicine (objedinjenog hitnog bolničkog prijema) nalazi se trijaža, moderna dijagnostika, hitni laboratorij, reanimacijske sale, hitna operacijska sala te uređen i opremljen prostor za smještaj i nadzor akutnih pacijenata. Troškovi uređenja prostora iznosili su 600.000 kuna, dok je moderna oprema, poput anestezioloških aparata, rendgena s mobilnim dijelom, monitora za praćenje životnih funkcija, EKG aparata i mobilnog ultrazvučnog uređaja, vrijedna 3,695.593 kune.

RAVNATELJICA

Prim. mr. Maja Grba-Bujević, dr. med.